

Charakteristika ŠVP

Školní vzdělávací program „Škola pro život“ vychází z primárních potřeb a nároků, které moderní společnost klade na základní vzdělávání. Samotný proces vzdělávání není determinován pouze kvantitou výsledků, tj. předáním množství znalostí a faktů, ale vychází ze samotné podstaty vzdělávání – respektovat a komplexně rozvíjet osobnost dítěte, upevňovat a posilovat jeho postoje, názory, dovednosti a kompetence. Tento cíl pak zřetelně vymezuje prostor, ve kterém se proces vzdělávání realizuje.

V našem pojetí je škola prostorem, které žáka inspiruje a zároveň je jím inspirována. Tento vztah jasně vymezuje poslání školy a charakter vzdělávacího programu. Díky tomu je škola místem, které žáky motivuje a podporuje k aktivnímu učení, jenž posiluje nezbytně nutné kompetence pro jeho život. Posláním školy proto není sumarizace encyklopedických znalostí, ale učení k řešení problémů, posilování sociálních dovedností, rozvoj kritického myšlení, schopnosti sebehodnocení a posilování přirozené motivace k samotnému učení. Charakter práce pak má v dětech podporovat pocit bezpečí, pozitivní emocionální prožívání a touhu po vlastním sebezdokonalování.

Realizace školního vzdělávacího programu je ve shodě s výše uvedeným vede k jasnému cíli – poskytnout dětem kvalitní a kvalifikovanou vzdělávací péči, které respektuje jejich individuální potřeby a možnosti. Obsah ŠVP zároveň zohledňuje aktuální koncepce vzdělávání, zcela reálně odráží potřeby moderní společnosti a plní požadavky kladené na výchovu a vzdělání lidské individuality.

Zaměření školy

Základní škola Partyzánská se profiluje jako škola:

- podporující jazykové vzdělání dětí – výuka anglického jazyka je zařazena do učebního plánu od 1. třídy, od 6. třídy je v učebním plánu zařazena výuka německého jazyka. Jazykové vzdělání je podpořeno nejen využitím disponibilních hodin, ale rovněž pravidelnými studijními pobyty v evropských zemích a širokou nabídkou projektového vyučování.
- respektující individuální možnosti a potřeby žáků – metody výuky a samotná organizace vyučování přirozeně zohledňuje individuální potřeby žáků. Škola má vypracovaný systém zajišťující kvalitu tohoto přístupu – logopedické nápravy, nápravy poruch učení, kariérní a výchovné poradenství apod.
- podporující talentované a nadané žáky – charakter výuky, metody práce a organizace vyučování zohledňuje možnosti práce s talentovanými žáky. Dostatečný prostor pro splnění tohoto cíle nabízí rovněž široká nabídka zájmového vzdělávání a příležitost zapojení žáků do školních i mimoškolních projektů.
- nabízející široké spektrum zájmového vzdělávání – zájmové vzdělávání je neodmyslitelnou součástí vzdělávání dětí. Díky úzké spolupráci s DDM Libertin škola

pravidelně nabízí dostatečně širokou nabídku zájmových kroužků, které respektují nejen zájem dětí, ale také nároky na další příležitosti ke vzdělávání.

- podporující zdravý životní styl – podpora zdravého životního stylu dětí v nejširším slova smyslu zahrnuje veškeré aspekty života dětí v samotné škole, která v tomto směru klade důraz na vytváření a posilování žádoucích návyků a postojů. K naplnění tohoto cíle slouží program environmentálního vzdělávání, široká nabídka sportovních a mimoškolních aktivit, program primární prevence apod.
- otevřené komunikace – kvalitní a otevřená komunikace je klíčovým faktorem ve vztahu školy se svými žáky, zákonnými zástupci a širokou veřejností. Uvědomujeme si proto důležitost potřeby neustálého zlepšování tohoto vztahu a vhodně využíváme všech možných nástrojů, které přispívají k požadované kvalitě. Vedení školy podporuje činnost žákovského parlamentu, pravidelně připravuje bohatý program příležitostí k setkání s rodiči (příležitostné školní slavnosti, program aktivit pro rodiče a jejich děti) a posiluje hledání vhodných komunikačních nástrojů.
- nabízející kvalitní a podnětné prostředí pro rozvoj žáků – kvalitní, podnětné a moderně vybavené prostředí je přirozenou podmínkou pro realizaci úspěšného procesu vzdělávání. Škola si tuto podmínku uvědomuje a věnuje jí náležitou pozornost, proto nabízíme našim žákům moderní didaktické pomůcky splňující veškeré požadavky současných nároků kladených na výuku.

Výchovné a vzdělávací strategie

Školní vzdělávací program „Škola pro život“ vychází z koncepce vzdělávání, která klade důraz na komunikaci, kooperaci a práci s informacemi. Základem našeho ŠVP je nabídnout žákům strategie, které jim umožní osvojit si postupy a nalézt vnitřní motivaci k procesu celoživotního učení. Realizace vzdělávacího programu vede žáky ke schopnosti:

- vybírat si a využívat vhodné způsoby, metody a strategie pro aktivní a efektivní učení
- vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je umět využívat v procesu učení a v aplikaci získaných poznatků a dovedností
- využívat ke svému vzdělávání a učení moderní komunikační nástroje a technologie
- aktivně a tvořivě přemýšlet, logicky uvažovat a zvolit adekvátní strategie při řešení problému a úkolu
- samostatně pozorovat a experimentovat, kriticky posuzovat a vyvozovat závěry ze získaných poznatků
- systematizovat si získané znalosti a pochopit jejich souvislosti
- sledovat vlastní pokrok v procesu učení, aplikovat osvědčené postupy při řešení problémových úkolů a situací
- všestranně, otevřeně a účinně komunikovat
- formulovat a vyjadřovat své myšlenky, názory a postoje v logických souvislostech, výstižně, srozumitelně a souvisle v projevu ústním i písemném
- empaticky naslouchat jiným a porozumět jim

- aktivně vystupovat v procesu socializace, umět spolupracovat ve skupině při řešení problému, podílet se na vytváření pravidel práce v týmu a na utváření pozitivní atmosféry v pracovní skupině
- aktivně vstupovat do diskuse, umět argumentovat své názory a postoje, respektovat zkušenosti a názory jiných
- pozitivního vnímání sebe samého
- svébytně, svobodně a zodpovědně uplatňovat svá práva a respektovat své povinnosti
- kriticky hodnotit výsledky své vlastní činnosti a výsledky práce ostatních
- otevřeně projevovat své city, navazovat pozitivní sociální kontakt se svým okolím
- uvědomovat si potřebu ochrany kulturních a společenských hodnot
- aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a uvědomovat si důsledky svého jednání
- tolerance a ohleduplnosti ke svému okolí a k ostatním lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám
- využívat znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje a v rámci vlastní přípravy na budoucí osobní, profesní a společenský život

Při plnění uvedených cílů jsou uplatňovány takové formy a metody práce, které vedou ke komplexnímu rozvoji osobnosti žáka. V přímé souvislosti jsou tak naplňovány klíčové kompetence:

- **KOMPETENCE K UČENÍ** – jsou rozvíjeny dle individuálních předpokladů a potřeb žáka, důraz je kladen na kooperativní učení, práci s chybou a rozvoj sebehodnocení žáka.
- **KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ** – jsou rozvíjeny vytvářením dostatečného prostoru pro vyjadřování žáků při problémovém vyučování, v komunitních kruzích, při zpracování školních projektů nebo v rámci volených metod výuky – prezentace vlastních výsledků práce, interpretace vlastních postupů a řešení.
- **KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ** – jsou utvářeny formami sociálního učení. Vhodným prostorem pro utváření daných kompetencí jsou otevřené formy spolupráce vedení školy a pedagogického sboru s žáky – činnost žákovského parlamentu, školní projekty, soutěže a školní slavnosti.
- **KOMPETENCE OBČANSKÉ** – jsou rozvíjeny především sociálním učením, metodami sebepoznávání a sebehodnocení. Klíčovým nástrojem je rovněž vzájemná interakce pedagoga a žáka. Uvedené kompetence jsou posilovány díky systematické činnosti žákovského parlamentu.
- **KOMPETENCE PRACOVNÍ** – jsou u žáků rozvíjeny formou nejrůznějších projektových činností, skupinové i individuální práce. Vhodným nástrojem jsou rovněž projekty přesahující rámec školy a školního vyučování.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola je otevřená žákům se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním, sociálním znevýhodněním. Pedagogové ve spolupráci s třídními učiteli zjišťují vzdělávací potřeby žáků a ve spolupráci s poradenským zařízením zajišťují odbornou diagnostiku. Na základě diagnostiky jsou konzultovány, plánovány a využívány vhodné metody a organizační postupy výuky. Žáci se zdravotním postižením i žáci mimořádně nadaní jsou integrováni v rámci běžných tříd. Na základě odborného posudku poradenského pracoviště třídní učitel a další pedagogičtí pracovníci, ve spolupráci se zákonnými zástupci žáka, vytváří a realizují individuální vzdělávací plán (IVP). Struktura IVP vychází z platné právní úpravy, je doplněna v případě potřeby dohodou o formě podílu žáka a spolupráce se zákonnými zástupci. Speciálně pedagogickou péči zajišťuje výchovný poradce školy ve spolupráci s třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky. Koordinuje sestavení individuálního vzdělávacího plánu ve spolupráci s učiteli a rodiči. Zprostředkovává další odbornou péči a diagnostiku ve spolupráci s poradenským pracovištěm. Rozsah péče vychází z doporučení odborného pracoviště, z koncepce a podmínek školy. Výchovný poradce podporuje rozvoj žáka, poskytuje konzultační a poradenskou činnost zákonným zástupcům a metodickou podporu pedagogům.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SVP) je vymezeno §16 zákona č.561/2004 Sb.. dle daného zákona je žák se speciálními vzdělávacími potřebami osobou se zdravotním postižením či osoba se zdravotním nebo sociálním znevýhodněním.

- zdravotní postižení zahrnuje postižení mentální, tělesné, zrakové, sluchové, s vadou řeči, autismus, souběžné postižení více vadami, vývojové poruchy učení nebo chování
- zdravotní znevýhodnění je vymezeno jako zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc, zdravotní porucha vedoucí k poruchám učení nebo chování
- sociální znevýhodnění je způsobeno rodinným prostředím s nízkým socioekonomickým statusem, nařízenou ústavní či ochrannou výchovou, statusem azylanta či uprchlíka

Zásady a cíle vzdělávání dětí s SVP

- zajištění rovného přístupu ke vzdělání
- zohledňování vzdělávacích potřeb jednotlivce v rovině organizace výuky, metod a forem práce, klasifikace výsledků
- vytvoření prostředí a podmínek zajišťujících vzájemnou úctu, respekt, solidaritu a důstojnost
- zajištění komplexního rozvoje osobnosti

Pro úspěšné a kvalitní vyučování žáků s SVP škola se snaží vytvořit a zabezpečit následující podmínky:

- respektování zdravotních hledisek a individuálních potřeb žáka
- využití všech možných podpůrných opatření v rovině vzdělávacího procesu
- zřetelně uplatňovat princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností, vymezení obsahu, forem a metod výuky

- zabezpečení výuky ve všech předmětech včetně předmětů speciální pedagogické péče pedagogickým pracovníkem s adekvátní kvalifikací
- respektovat a zohledňovat druh, stupeň a míru postižení či znevýhodnění při hodnocení výsledků vzdělávání
- přizpůsobit prostorové a materiální podmínky školy s důrazem na odstranění možných bariér (v rovině architektonického řešení prostředí školy)
- spolupracovat se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a s odborníky při tvorbě individuálních vzdělávacích plánů
- spolupracovat s ostatními školami a institucemi se zkušeností s výchovou a vzděláváním žáků s náležitým druhem postižení
- umožnit vzdělávání dle RVP ZŠS a v případě, že zdravotní postižení žáka objektivně neumožňuje realizaci vzdělávacího obsahu některé z oblastí ŠVP školy, nahradit příslušný vzdělávací obsah či jeho část příbuzným, případně jiným vzdělávacím obsahem, který lépe vyhovuje vzdělávacím možnostem žáka
- upravit a formulovat očekávané výstupy vzdělávacích oblastí tak, aby byly pro tyto žáky z hlediska jejich možností reálné a splnitelné
- umožnit a zajistit, dle potřeby a aktuálních možností školy, působení asistenta pedagoga a osobního asistenta ve třídě nebo studijní skupině
- vytvářet vhodné vzdělávací nabídky a tím podporovat a rozvíjet zájmy žáků
- detailně připravit individuální vzdělávací plán a aktualizovat ho po konzultacích se školským poradenským zařízením a zákonným zástupcem žáka
- respektovat potřebu rozvíjení kompetencí pedagogů pro práci s žáky s SVP, začlenit tuto potřebu do systému DVPP

Základní zásady práce s nadanými žáky

Potřeba nabídnout adekvátní a přiměřené podmínky pro výuku nadaným žákům je logickým a žádoucím požadavkem diferenciací a individualizace vyučování. Škola si tento požadavek zcela jasně uvědomuje a pro jeho realizaci využívá následujících nástrojů:

- diferenciací metod a postupů v procesu vzdělávání
- individualizací práce v procesu vyučování vycházející z analýzy potřeb a schopností jednotlivých žáků
- široká nabídka zájmového vzdělávání respektující individuální potřeby žáků
- široká nabídka projektového vyučování a individuálních projektů (soutěže, olympiády apod.) nad rámec výuky
- individuální konzultace
- dostatečně podnětné prostředí pro rozvoj potenciálu žáků v oblasti didaktického vybavení
- začlenění požadavku na prohlubování kompetencí pedagogů do systému DVPP
- umožnění studia dle individuálního vzdělávacího plánu

Projektové vyučování, zájmové vzdělávání a činnost školních akademií

Uvedené nástroje slouží škole k prohloubení požadovaných vzdělávacích strategií a posilování kompetencí žáků. Jejich využití a začlenění do výuky vychází z aktuálních možností a potřeb školy. Smyslem těchto nástrojů je nabídnout žákům, ať už v rámci přímého pedagogického působení, nebo v rámci mimoškolní činnosti, dostatečně rozmanitý prostor pro jejich realizaci a rozvoj jejich potenciálu.

1. Projektové vyučování

Projektové vyučování je metodou, jejímž prostřednictvím je možné smysluplně a efektivně prohlubovat znalosti a dovednosti žáků ve vybraných oblastech učiva. Zároveň se jedná o vhodný nástroj k diferenciaci požadavků a nároků vycházející z individuálních potřeb a odlišností žáka. Samotné zařazení projektů do výuky je ovlivněno aktuálními možnostmi a potřebami školy, školní třídy či konkrétního pedagoga.

Vedle dílčích projektů, které jsou součástí vyučování v jednotlivých vyučovacích hodinách, či nad jejich rámec, škola realizuje dlouhodobé nebo pravidelně se opakující projekty:

- sportovní výcvik a sportovně zaměřené kurzy – zahrnuje výuku plavání na I. stupni, školu bruslení a lyžařský výcvik
- zotavovací pobyty – vícedenní projekty pro žáky I.stupně
- jazykovědné a výměnné pobyty – zahrnují studijní pobyty vedoucí k prohloubení jazykových kompetencí žáků
- činnost žákovského parlamentu – posiluje občanské kompetence žáků I. a II. stupně

2. Zájmové vzdělávání

Škola nabízí širokou nabídku zájmového vzdělávání pro své žáky. Klíčovým a významným partnerem, který zastrešuje organizaci zájmového vzdělávání na škole a jeho realizaci, je Dům dětí a mládeže Libertin, Česká Lípa, příspěvková organizace.

3. Školní akademie

Školní akademie mají za cíl sjednotit a propojit oblast přímého vyučování, mimoškolní činnosti a zájmového vzdělávání žáků. Hlavní zásadou a rovněž základním požadavkem na činnost školních akademií je propracovaný a funkční systém péče o žáky reflektující jejich schopnosti, možnosti a požadavky. Ve své konkrétní podobě školní akademie představují ucelený systém vzdělávacích příležitostí pro jednotlivé žáky.

Na základě popsaného systému škola realizuje činnost:

- Florbalové akademie – ve spolupráci s FBC Česká Lípa
- Šachové akademie – v rámci dlouhodobého projektu „Šachy do škol“
- Umělecké akademie – zahrnující činnost školního divadla, školního pěveckého sboru a dalších umělecky orientovaných činností

